

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **Ing. J. K.,** zast. JUDr. Pavlem Holubem, advokátem se sídlem Kopečná 940/14, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje,** se sídlem Zborovská 11, Praha 5, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 4. 2014, č. j. 141572/2013/KUSK-DOP/HRO, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 10. 3. 2016, č. j. 51 A 4/2014 - 27,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši **4 114 Kč** do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho advokáta JUDr. Pavla Holuba, advokáta se sídlem Kopečná 940/14, Brno.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Včas podanou kasační stížností napadl žalovaný (dále jen „stěžovatel“) shora označený rozsudek Krajského soudu v Praze, kterým bylo zrušeno jeho rozhodnutí ze dne 22. 4. 2014, č. j. 141572/2013/KUSK-DOP/HRO, jímž zamítl odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Kolín ze dne 29. 8. 2013, č. j. OD 90764/13-holy. Posledně zmíněným rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání tří přestupků, a to:

1) přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním

provozu), ve znění účinném v rozhodné době (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že dne 13. 5. 2013 v době kolem 16.00 hodin v obci Kolín na Sokolské ulici na parkovišti v areálu bývalého pivovaru při couvání s vozidlem tovární značky Volvo narazil jeho zadní částí do zadní části zde zaparkovaného vozidla Audi Q7, čímž porušil § 24 odst. 2 zákona o silničním provozu;

2) přestupku podle § 125c odst. 1 písm. i) bodu 1. zákona o silničním provozu, kterého se dopustil tím, že jako řidič uvedeného motorového vozidla po dopravní nehodě nezastavil a z místa odjel; a

3) přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, kterého se dopustil tím, že se jako řidič uvedeného motorového vozidla při následném vyšetřování dopravní nehody téhož dne v 19.29 hodin v obci Konárovice přes výzvu policisty odmítl podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn alkoholem, ačkoli takové vyšetření nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví.

[2] Ve společném řízení byla žalobci za rekapitulované přestupky uložena pokuta ve výši 37 000 Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 15 měsíců a povinnost uhradit náhradu nákladů řízení v paušální částce 1 000 Kč.

[3] Krajský soud v napadeném rozsudku, který je dostupný z www.nssoud.cz, poukázal na § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu, dle něhož je řidič povinen podrobit se na výzvu vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem. Tímto zvláštním zákonem je zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění účinném v rozhodné době (dále jen „zákon č. 379/2005 Sb.“). Krajský soud uvedl, že dle § 16 odst. 2 zákona č. 379/2005 Sb. se na výzvu policisty má vyšetření podrobit nejen osoba, která byla zastavena během řízení motorového vozidla, ale též ten, u něhož je důvodné podezření, že přivodil jinému újmu na zdraví v souvislosti s požitím alkoholického nápoje. Policisté proto mohou vyzvat řidiče též po delší době od nehody v jeho bydlišti k orientačnímu vyšetření, existuje-li důvodné podezření, že řidič způsobil pod vlivem alkoholu dopravní nehodu, při níž došlo k újmě na zdraví jiné osoby. V nynějším případě nemohli mít policisté takové podezření, jelikož ze všech okolností vyplynulo, že nehoda byla způsobena nárazem couvajícího vozu do stojícího vozu bez pasažérů.

[4] Nadto krajský soud poukázal na nedokonalou konstrukci dispozice normy v § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, dle níž je možné za nevyhovění výzvě policisty k podrobení se orientační dechové zkoušce postihnout řidiče v provozu na pozemních komunikacích. Jelikož byl žalobce ke zkoušce vyzván až po časovém odstupu a ve svém bydlišti, tj. mimo provoz na pozemních komunikacích, nemohl se dopustit přestupku podle uvedeného ustanovení.

[5] Za popsané situace považoval krajský soud vypořádání ostatních žalobních námitek za nadbytečné a rozhodnutí o odvolání zrušil a věc vrátil stěžovateli k dalšímu řízení dle §

78 odst. 1 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

II. Obsah kasační stížnosti správního orgánu

[6] Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že dle § 16 odst. 1 zákona č. 379/2005 Sb. osoba, která vykonává činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo dalších osob nebo *poškodit majetek*, nesmí požívat alkoholické nápoje nebo užívat jiné návykové látky při výkonu této činnosti nebo před jejím vykonáváním. Stěžovatel klade důraz na to, že uvedené ustanovení pojednává i o činnosti, při níž může být poškozen majetek. Dle § 16 odst. 2 tohoto zákona platí, že orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah alkoholu je povinna se podrobit osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že vykonává činnosti podle § 16 odstavce 1 zákona č. 379/2005 Sb. pod vlivem alkoholu, a dále osoba, u které je důvodné podezření, že přivodila jinému újmu na zdraví v souvislosti s požitím alkoholického nápoje.

[7] Za činnost, která může poškodit majetek, stěžovatel považuje i řízení motorového vozidla. Řidič je proto osoba, která vykonává činnost, při které může dojít k poškození majetku, a proto je povinen se podrobit výzvě k vyšetření na alkohol.

[8] V úředním záznamu o podání vysvětlení je zachyceno, že žalobce vypověděl, že před jízdou požil alkohol. Takové zjištění opravňovalo policejní hlídku k výzvě na vyšetření na alkohol. Krajský soud se však s touto skutečností nevypořádal.

[9] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2012, č. j. 2 As 130/2011 - 63, na který odkazoval krajský soud, nelze dle stěžovatele v nynější věci vycházet, jelikož pojednává o zcela jiném skutkovém ději. Ve věci řešené pod sp. zn. 2 As 130/2011 řidič jezdil nebezpečným způsobem a policejní hlídka jej vyzvala k vyšetření na alkohol v restauraci. V nynější věci řidič způsobil dopravní nehodu, z místa nehody ujel, ačkoli bylo dle § 47 odst. 2 zákona o silničním provozu jeho povinností neprodleně zastavit své vozidlo a zdržet se požití alkoholického nápoje a užití jiné návykové látky po nehodě po dobu, do kdy by to bylo na újmu zjištění, zda před jízdou nebo během jízdy požil alkoholický nápoj. Policejní hlídka pak žalobce vyzývala k vyšetření na alkohol u něj doma, kde jej nalezla.

[10] Krajský soud svým zužujícím výkladem vyloučil využití § 47 odst. 2 zákona o silničním provozu. Stěžovatel má za to, že výklad krajského soudu vede k tomu, že každý řidič, který vystoupí z vozu po dopravní nehodě, může po uplynutí času, po který policie spěchá na místo nehody, tvrdit, že není přímým účastníkem provozu na pozemní komunikaci. Tím, že žalobce byl účastníkem dopravní nehody bez ohledu na to, že to popírá, nedošlo k přerušení vzájemného vztahu mezi řízením vozidla, povinnostmi řidiče a výzvou policistů.

[11] Krajský soud dle stěžovatele pominul, že žalobce byl postihován za více přestupků ve společném řízení. Dále se vůbec nezabýval tím, zda žalobce byl účastníkem dopravní nehody a zda bylo svědeckou výpovědí prokázáno podezření na požití alkoholu před

jízdou a zda se na žalobce vztahuje § 47 zákona o silničním provozu, který se týká dopravní nehody.

[12] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalobce ke kasační stížnosti správního orgánu

[13] Žalobce uvedl, že z úředního záznamu, na který poukazuje stěžovatel, nevyplývá, že by měl žalobce připustit, že před jízdou požil alkohol. Vyslechnutí policisté shodně uvedli, že jim žalobce sdělil, že alkohol požil až doma a že si není vědom účasti na nehodě.

[14] Žalobce zdůraznil, že před jízdou ani během jízdy alkohol nepožil a až po příjezdu domů vypil asi 4 dcl vína po delší časové pomlce. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[15] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána osobou k tomu oprávněnou, je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Za stěžovatele jedná jeho zaměstnanec, který má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Důvod kasační stížnosti odpovídá důvodům podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, zároveň zkoumal, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[16] Skutkové okolnosti, které se týkají výzvy k vyšetření na alkohol, jsou následující. Dne 13. 5. 2013 se okolo 16.00 hodin stala dopravní nehoda, při níž couvající vozidlo tovární značky Volvo poškodilo zaparkované vozidlo tovární značky Audi, v němž v době kolize nikdo nebyl. Na zaparkovaném vozidle došlo k poničení nárazníku a rozbití světla. Dle svědka, který byl v danou dobu na parkovišti, řidič vozidla tovární značky Volvo na místě 1 až 2 minuty stál a potom odjel. Svědek si poznačil státní poznávací značku vozidla tovární značky Volvo, jehož majitelem je žalobce a jež nalezli policisté před 19.29 hodin u bydliště žalobce (zhruba 8 km od místa nehody). Na zadním nárazníku tohoto vozidla byl drobný úlomek červeného plastu. Žalobce policistům připustil, že kolem mezi 15.30 a 16.00 hodin se svým vozem jel, připustil rovněž, že byl se svým vozidlem na parkovišti, kde k nehodě došlo, ale není si vědom toho, že by do někoho narazil. V návaznosti na tuto nehodu policisté téhož dne v 19.29 hodin (tj. okolo 3,5 hodiny po nehodě) vyzvali žalobce, aby se podrobil vyšetření na alkohol. Vyhovět výzvě žalobce odmítl. V době, kdy byl žalobce policisty vyzván, byl doma, nikoli v místě nehody. Dle svědeckých výpovědí policistů byl ze žalobce cítit alkohol a žalobce v reakci na výzvu k vyšetření na alkohol vypověděl, že alkohol požil až doma.

[17] Krajský soud v napadeném rozsudku shledal, že policisté nemohli za dané situace žalobce vyzvat k vyšetření na alkohol, proto se žalobce nemohl dopustit přestupku spočívajícího v nepodrobení se takové výzvě.

[18] Nejvyšší správní soud konstatuje, že posuzování se v nynější věci týká výzvy policisty dle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu, na jejímž základě se má řidič podrobit vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem. Zvláštní zákon, na který dané ustanovení odkazuje, je dle poznámky pod čarou zákon č. 379/2005 Sb.

[19] S § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu souvisí § 124 odst. 10 písm. f) tohoto zákona, dle něhož jsou při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích příslušníci Policie České republiky ve služebním stejnokroji oprávněni „*vyzvat řidiče a učitele autoškoly k vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem*“. Zvláštním zákonem je zde opět zákon č. 379/2005 Sb.

[20] Nejvyšší správní soud považuje za vhodné nejprve objasnit vztah mezi zákonem o silničním provozu a zákonem č. 379/2005 Sb., co se týče výzvy k vyšetření na alkohol. Již v rozsudku ze dne 23. 11. 2011, č. j. 6 Aps 3/2011 - 63 (publikovaném pod č. 2603/2012 Sb. NSS; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), bylo rozebráno, že odkaz na zákon č. 379/2005 Sb. v § 5 odst. 1 písm. f) a v § 124 odst. 10 písm. f) zákona o silničním provozu „*znamená toliko, že samotné vyšetření ke zjištění, zda řidič či učitel autoškoly není ovlivněn alkoholem, má probíhat podle ust. § 16 zákona č. 379/2005 Sb., které mimo jiné rozlišuje orientační vyšetření a odborné lékařské vyšetření, stanoví, kdo provádí jednotlivé druhy vyšetření, povinnosti zdravotnických zařízení při provádění těchto vyšetření, povinnost k úhradě nákladů za biologické vyšetření a odpovědnost za dopravu biologického materiálu do zdravotnického zařízení. Jinak řečeno § 16 zákona č. 379/2005 Sb. slouží jako právní norma blíže definující samotné vyšetření na přítomnost alkoholu a jeho provádění, což ostatně vyplývá i z gramatického výkladu slovního spojení ‚vyšetření podle zvláštního právního předpisu‘. Tato právní norma však nedefinuje obecně podmínky, za kterých může Policie provádět tato vyšetření při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, protože ty jsou stanoveny zákonem o provozu na pozemních komunikacích.*“ K bližšímu odůvodnění citovaného závěru, které vychází z předmětu úprav v zákoně o silničním provozu a zákoně č. 379/2005 Sb., lze odkázat na citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu.

[21] Z uvedeného je patrné, že zákonné podmínky pro výzvu k vyšetření na alkohol je třeba posuzovat dle zákona o silničním provozu, je-li za neuposlechnutí této výzvy uložena pokuta za přestupek dle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu [tohoto přestupku se dopustí fyzická osoba tím, že v provozu na pozemních komunikacích „*se přes výzvu podle § 5 odst. 1 písm. f) a g) odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou, ačkoliv takové vyšetření není spojeno s nebezpečím pro její zdraví*“]. Zkoumání, zda zde byly podmínky pro výzvu dle § 16 odst. 2 zákona č. 379/2005 Sb., na který poukazuje stěžovatel v kasační stížnosti, je pro věc naprosto irelevantní.

[22] Byť i krajský soud v napadeném rozsudku při hodnocení výzvy poukazoval na § 16 odst. 2 zákona č. 379/2005 Sb., nešlo o tak závažnou vadu, která by svědčila o nezákonnosti jeho rozsudku. Krajský soud se totiž zabýval rovněž splněním podmínek pro výzvu k vyšetření na alkohol ve vztahu k zákonu o silničním provozu, který je v daném směru určující. Úvahy krajského soudu ve vztahu k zákonu o silničním provozu byly natolik ucelené, že plně podložily závěr o nemožnosti učinit výzvu hodnocenou v nynější věci.

[23] Nejvyšší správní soud se dále zabýval hodnocením splnění podmínek pro výzvu k vyšetření na alkohol, které jsou stanoveny v zákoně o silničním provozu.

[24] Pro posuzování přestupku spočívajícího v odmítnutí podrobit se vyšetření přes výzvu [§ 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu] je důležité, že dle zákonného vymezení se musí přestupek stát „*v provozu na pozemních komunikacích*“. Vzhledem ke smyslu výzvy k vyšetření na alkohol Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že uvedená podmínka bude splněna i tehdy, „*bude-li zřejmá souvislost s účastí vyzývané osoby v provozu na pozemních komunikacích.*“ Viz bod [22] rozsudku ze dne 22. 2. 2011, č. j. 2 As 1/2011 - 60, kde šlo sice o výklad § 22 odst. 1 písm. d) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 31. 7. 2011, ale pro obdobné znění tohoto ustanovení a § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu lze na daný rozsudek odkázat.

[25] Pro posuzování výzvy je relevantní výše zmíněný § 5 odst. 1 písm. f) a § 124 odst. 10 písm. f) zákona o silničním provozu. Výzvu je na jejich základě možno činit při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, a to vůči řidiči. Pouze osobu, kterou lze zahrnout pod pojem řidič, lze vyzývat k vyšetření na alkohol podle zákona o silničním provozu.

[26] Dle § 2 písm. d) zákona o silničním provozu „*řidič je účastník provozu na pozemních komunikacích, který řídí motorové nebo nemotorové vozidlo anebo tramvaj; řidičem je i jezdec na zvířeti*“. Dle § 2 písm. a) tohoto zákona „*účastník provozu na pozemních komunikacích je každý, kdo se přímým způsobem účastní provozu na pozemních komunikacích*“. Zákonné vymezení řidiče počítá s přímou účastí na provozu na pozemních komunikacích a tím, že jde o osobu, která řídí motorové či nemotorové vozidlo či tramvaj, případně jede na zvířeti. Jde o vymezení, které počítá s průběžností (srov. užití slov „*řídí*“, „*se přímým způsobem účastní*“). V dané souvislosti lze poukázat na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2012, č. j. 2 As 130/2011 - 63, kde bylo uvedeno, že „*je k tomu, aby mohla být osoba vyzvána k předmětnému vyšetření, nezbytně nutné, aby tato osoba byla účastníkem provozu na pozemních komunikacích. Takovou osobou jistě bude i ten, kdo se zcela prokazatelně chystá nastartovat vůz a vyjet s ním na pozemní komunikaci. Bezesporu takovou osobou bude i osoba, která sice již ukončila jízdu na pozemní komunikaci, ale souvislost s provozem na pozemní komunikaci je stále ještě bezprostřední a není přetržena jinou déletrvající činností či dějem.*“ V bodě [20] rozsudku sp. zn. 2 As 1/2011 bylo k danému uvedeno: „*Řidičem, na něhož se vztahuje povinnost vymezená v § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu, bude i ten řidič, který byl přímým účastníkem silničního provozu před určitým časovým okamžikem. Musí zde však existovat na první pohled zjevná souvislost mezi důvodem k učinění výzvy a účastí vyzývané osoby v provozu na pozemních komunikacích jakožto řidiče.*“

[27] Požadavek na to, aby mezi výzvou k vyšetření na alkohol a provozem na pozemních komunikacích byla dána potřebná souvislost, platí i pro případy, kdy dojde k dopravní nehodě. Jde totiž o požadavek odvoditelný přímo ze zákona o silničním provozu.

[28] Na uvedeném nic nemění ani stěžovatelem odkazovaná skutečnost, že dle § 47 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu je řidič, který měl účast na dopravní nehodě, povinen zdržet se požití alkoholického nápoje a jiných návykových látek po nehodě po dobu, do kdy by to bylo na újmu zjištění, zda před jízdou nebo během jízdy požil alkoholický nápoj nebo návykovou látku; vždy však do doby příjezdu policisty v případě, že jsou účastníci nehody povinni ohlásit nehodu policistovi. Není možno ztrácet ze zřetele, že ve vymezení přestupku spočívajícího v odmítnutí podrobit se vyšetření na alkohol [§ 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu] je uvedeno, že jde o vyšetření, zda vyzývaná osoba *„při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem*“. Aby bylo možno uložit sankci za tento přestupek, musí jít o výzvu k vyšetření, o němž se lze rozumně domnívat, že bude mít vypovídací hodnotu k době řízení či jízdy na zvířeti (či k době nehody, která spadá pod dobu řízení). Není-li to splněno, pokutu uložit nelze. Pokutu za uvedený přestupek nelze ukládat také tehdy, pokud by reálný význam výsledku vyšetření mohl směřovat výhradně ke zjišťování, zda řidič, který měl účast na dopravní nehodě, dodržel svou povinnost dle § 47 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu zdržet se po nehodě požití alkoholického nápoje, nikoli však již k tomu, zda byla vyzývaná osoba v době jízdy (nehody) pod vlivem alkoholu.

[29] Porušení § 47 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu samo o sobě ještě nemusí vždy automaticky znamenat, že by výsledek vyšetření, k němuž výzva směřuje, nemohl mít vypovídací hodnotu i k době jízdy (nehody). Např. konzumace alkoholu po nehodě, ale nedlouho před výzvou k vyšetření tak, že se alkohol požitý po jízdě nemohl ani vstřebat (případně se nemohl vstřebat ve významnějším množství), by za dalších okolností (nikoli dlouhá doba od jízdy, resp. nehody), nebránila tomu, aby vyšetření mělo vypovídací hodnotu k době jízdy (nehody). V daném ohledu je vždy pečlivě vážit konkrétní okolnosti toho kterého případu.

[30] Vzhledem k tomu, že pro posuzování výzev k vyšetření na alkohol jsou určující vždy konkrétní okolnosti řešeného případu, lze pro ilustraci stručně shrnout dva případy řešené před Nejvyšším správním soudem v rozsudcích sp. zn. 2 As 130/2011 a sp. zn. 2 As 1/2011.

[31] Ve věci sp. zn. 2 As 130/2011 k žádné dopravní nehodě nedošlo. Nebyla zde dána požadovaná souvislost s provozem na pozemních komunikacích u osoby, kterou policisté vyzývali v návaznosti na agresivní a rychlou jízdu hodinu po odstavení vozidla. Výzva směřovala proti osobě, která v době výzvy již hodinu v restauračním zařízení konzumovala alkoholické nápoje v nezanedbatelném množství. Součástí hodnocení souvislosti s provozem na pozemních komunikacích bylo v uvedeném rozsudku sp. zn. 2 As 130/2011 to, že řidič, který nezpůsobil dopravní nehodu, může po odstavení vozidla požívat alkoholické nápoje, jejichž konzumace pak přerušila souvislost s provozem.

[32] Ve věci sp. zn. 2 As 1/2011 došlo k dopravní nehodě a jeden její účastník z místa nehody ujel. Osoba, u níž existovalo důvodné podezření, že byla tímto účastníkem, který od nehody ujel, byla vyzvána k vyšetření zhruba 2 hodiny po nehodě v situaci, kdy byla doma a kdy uvedla, že až po ukončení jízdy požila alkohol. V uvedeném rozsudku Nejvyšší správní soud zhodnotil, že výzva byla oprávněná a že bylo možno uložit pokutu za odmítnutí podrobení se vyšetření.

[33] V nyní posuzovaném případě lze konstatovat, že v době výzvy existovalo důvodné podezření, že žalobce se účastnil dopravní nehody, což dokládají skutkové okolnosti popsané v bodě [16] shora. Jako zásadní okolnost je však třeba posoudit, zda výzva učiněná 3,5 hodiny po nehodě za situace, kdy žalobce byl v tu dobu již doma a tvrdil, že doma požíval alkohol, měla požadovanou souvislost s provozem na pozemních komunikacích. S tím souvisí i hodnocení, zda šlo o výzvu k vyšetření, o němž se bylo možno rozumně domnívat, že bude mít vypovídací hodnotu k době řízení (či k době nehody). Přibývající čas od dopravní nehody, po který je její účastník doma, významně ovlivňuje smysluplnost výzvy a ostatně i souvislost s provozem na pozemních komunikacích. Zatímco v prvních hodinách po nehodě lze za podmínky, že tomu nasvědčuje citlivé posouzení všech okolností případu, hovořit o tom, že je potřebná souvislost ještě dána (srov. zmíněný rozsudek sp. zn. 2 As 1/2011, kde šlo o zhruba 2 hodiny), s přibývajícím časem se souvislost velmi rychle vytrácí.

[34] Plynutí času má obdobný efekt i na posouzení, zda od vyšetření, k němuž výzva směřovala, bylo možno reálně očekávat, že bude mít vypovídací hodnotu k době řízení. V nynější věci žalobce tvrdil, že doma požíval alkohol. Alkohol ze žalobce policisté dle svých výpovědí cítili v době, kdy jej doma zastihli. S přibývajícím časem od ukončení jízdy (či od nehody) se zvyšuje význam faktoru případné následné konzumace alkoholu po jízdě (po nehodě), která byla v nynější věci tvrzena, a je stále významnější dopad procesu odbourávání alkoholu v lidském těle, což je podstatné pro zjišťování stavu v době řízení (nehody).

[35] V komplexním pohledu zhodnocení okolností nynějšího případu Nejvyšší správní soud považuje časový interval zhruba 3,5 hodiny spojený s tvrzením o konzumaci alkoholu po jízdě za natolik dlouhý, že došlo k přerušení souvislosti s provozem na pozemních komunikacích a že již výzva nesměřovala vůči řidiči.

[36] Zjevně nedůvodná je námitka, že se krajský soud nevypořádal s tím, že dle záznamu o podaném vysvětlení ze dne 13. 5. 2013 měl žalobce vypovědět, že před jízdou požil alkohol. Jak již Nejvyšší správní soud uvedl v rozsudku ze dne 9. 9. 2010, č. j. 1 As 34/2010 - 73 (publikovaném pod č. 2208/2011 Sb. NSS), podané vysvětlení nelze v přestupkovém řízení užít jako důkaz. Ze svědeckých výpovědí policistů, které jsou naopak jako důkaz použitelné, shodně vyplynulo, že žalobce připustil, že alkohol požil až doma, což také ve svém vyjádření při ústním jednání uvedl i žalobce.

[37] Vzhledem k panujícím nejasnostem na straně žalobce ve vztahu k uvedenému vyjádření ze dne 13. 5. 2013 Nejvyšší správní soud poznamenává, že dané vyjádření je obsahem spisu (je založeno na č. l. 2). Jde o úřední záznam ze dne 2. 6. 2013, č. j. KRPS-161003-2/PŘ-2013-010406-VAN, který popisuje obsah žalobcova vyjádření ze dne

13. 5. 2013. To ovšem nic nemění na tom, že jej nelze použít jako důkaz. Nebylo tak třeba hodnotit ani věrohodnost takového záznamu, který je datován dnem 2. 6. 2013, ale má se týkat výpovědi učiněné dne 13. 5. 2013.

[38] Se stěžovatelem nelze souhlasit v tom, že by krajský soud pominul skutečnost, že žalobce byl postihován za více přestupků ve společném řízení. Krajský soud shledal pochybení správních orgánů u přestupku nejpřísněji postižitelného (odmítnutí podrobit se výzvě k vyšetření na alkohol), což má přímý dopad nejen do otázky viny, ale také do výše sankce. Z tohoto důvodu krajský soud zrušil rozhodnutí stěžovatele, který potvrdil prvostupňové rozhodnutí.

V. Závěr a náklady řízení

[39] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji dle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání, jelikož § 109 odst. 2 s. ř. s. takový postup předpokládá.

[40] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto dle uvedených ustanovení nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce úspěch měl, proto mu náleží náhrada nákladů řízení spočívající v odměně za jeden úkon právní služby ve výši 3 100 Kč a paušální náhradě hotových výdajů s ním souvisejících ve výši 300 Kč [§ 7 bod 5. a § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů]. Tímto úkonem bylo vyjádření ke kasační stížnosti. K převzetí a přípravě zastoupení došlo již před krajským soudem, proto tento úkon netvoří náklady řízení o kasační stížnosti.

[41] Jelikož žalobcův zástupce je plátcem daně z přidané hodnoty, patří mezi náklady řízení i částka odpovídající sazbě této daně vypočtené z odměny za zastupování a náhrad hotových výdajů. Jde o částku 714 Kč (21 % z 3 400 Kč).

[42] Stěžovatel je tak povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 4 114 Kč (3 400 Kč + 714 Kč) ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho advokáta JUDr. Pavla Holuba, advokáta se sídlem Kopečná 940/14, Brno.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. července 2016

JUDr. Radan Malík
předseda senátu